

УДК 657.6

**С.А. КУЗНЕЦОВА**, доктор економічних наук, професор,  
завідувач кафедри Дніпропетровського університету  
імені Альфреда Нобеля

**А.А. КУЗНЕЦОВ**, кандидат економічних наук,  
доцент Дніпропетровського університету  
імені Альфреда Нобеля

## ІДЕНТИФІКАЦІЯ РИЗИКІВ УПРАВЛІНСЬКОГО КОНТРОЛЮ ТА ВНУТРІШНЬОГО АУДИТУ

Обґрунтовано доцільність ідентифікації ризиків управлінського контролю на підприємствах. Запропоновано визначення ризику управлінського контролю. Сформульовано складові ризику управлінського контролю та внутрішнього аудиту. Розроблено механізм ідентифікації ризиків управлінського контролю та внутрішнього аудиту для компаній.

*Ключові слова: ризик управлінського контролю, аудиторський ризик, управлінський контроль, внутрішній аудит, ризик.*

Багатофакторність та масштабність детермінант, що визначають особливості побудови діяльності служби управлінського контролю на різних підприємствах, обумовлюють вимогу щодо достатнього розуміння контролером системи бухгалтерського обліку і внутрішнього контролю, щоб спланувати контрольні завдання та розробити ефективний контрольний підхід.

В окресленому контексті принципово важливого значення набуває необхідність врахування ризиків управлінського контролю через встановлення відповідних положень та процедур. Контролер повинен використовувати своє професійне судження для оцінки ризиків управлінського контролю і для розробки контрольних процедур, спрямованих на забезпечення зменшення цих ризиків до допустимо низького рівня.

З огляду на зазначене, важливою є ідентифікація ризиків управлінського контролю в контексті розгляду такого контролю як генеруючої складової формування якісної системи менеджменту

підприємства. При цьому слід брати до уваги взаємодію та співвідношення між управлінським контролем та внутрішнім контролем на підприємствах. Тому відправним кроком дослідження окресленого питання є вивчення специфіки аудиторських ризиків, які за суттю визначають ризики внутрішнього контролю компанії.

Загалом, згідно з МСА 400 «Оцінка ризиків та внутрішній контроль», аудиторський ризик є ризиком того, що аудитор висловить невідповідну думку, якщо фінансові звіти містять суттєво викривлену інформацію [1, с. 375]. В. Рудницький, В. Бачинський, Р. Воронко визначають аудиторський ризик як усвідомлену можливість невиявлення аудитором (аудиторською фірмою) реальних помилок, більш допустимих меж і ймовірного складання неправильного аудиторського висновку зі сподіванням позитивного результату аудиту після завершення аудиторських процедур [2, с. 56].

Українські науковці О.А. Петрик та М.Т. Фенченко наголошують, що ауди-

торський ризик являє собою ризик побовання того, що аудитор може висловити невідповідну думку про фінансову звітність, яка має суттєво недостовірну інформацію [3, с. 43]. Таким чином, як зауважив Р. Додж, за суттю аудиторський ризик є наслідком двох факторів: ризик того, що можуть бути суттєві помилки, а також того, що цих істотних помилок не виявлять [4, с. 25].

Тому логічним є визначення ризику управлінського контролю як ризику того, що система менеджменту буде неефективною, що є наслідком таких факторів:

- ризик того, що можуть бути суттєві помилки в управлінні підприємством;
- **ризик того, що цих істотних помилок не виявлять.**

Певна річ, різноманітність і непередбачуваність форм надання облікової інформації та прийняття управлінських рішень у сучасних умовах нестабільності оточуючого середовища компаній потенційно знижують їхню якість. При цьому значно ускладнюється процес контролю, і, як наслідок, збільшується ступінь ризиків управлінського контролю та аудиту, що обумовлює зниження ефективності такого контролю в разі недостатності визначених обсягів контрольних процедур.

Тому з метою визначення характеру, часу та обсягу контрольних та аудиторських процедур по суті необхідно роз-

межувати ризики управлінського контролю та внутрішнього аудиту шляхом виділення окремих складових.

Докладне вивчення значної кількості наукових, нормативних та навчальних джерел [1–17] свідчить про наявність дискусії щодо виокремлення компонентів аудиторського ризику.

Компонентами аудиторського ризику, згідно з МСА 400 [1, с. 375], визнано (рис. 1):

- **властивий ризик** (є **ризиком викривлення залишку на рахунку** (або класу операцій), який може бути суттєвим, окремо або разом з викривленням залишків на інших рахунках (або класів операцій), якщо припустити відсутність відповідних заходів внутрішнього контролю);
- ризик контролю (це ризик того, що викривленню залишку на рахунку (або класу операцій), які могли б виникнути і які могли б бути суттєвими, окремо або разом із викривленням залишків на інших рахунках (або класів операцій), не можна буде своєчасно запобігти (або виявити та виправити його) за допомогою систем бухгалтерського обліку та внутрішнього контролю);
- ризик невиявлення (ризик того, що аудиторські процедури по суті не виявлять викривлення залишку на рахунку (або класу операцій), які можуть бути суттєвими, окремо або разом з викривленням залишків на інших рахунках (або класів операцій)).

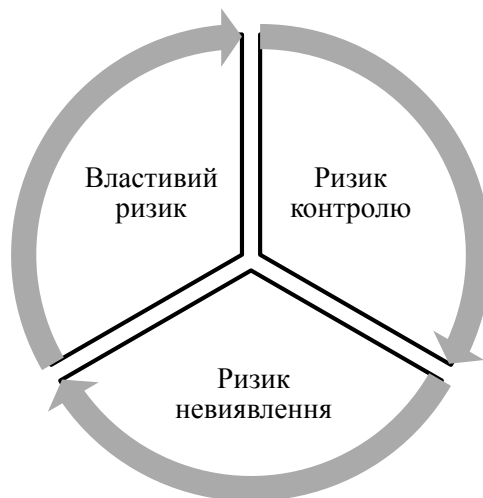


Рис. 1. Компоненти аудиторського ризику, згідно з МСА 400

Зауважимо, що за результатами дослідження В.С. Рудницького переважна більшість зарубіжних економістів погоджується з визначеними в МСА компонентами аудиторського ризику [5, с. 65].

Спираючись на викладену сутність аудиторського ризику, доцільно деталізувати внутрішній аудиторський ризик за такими складовими:

– служба внутрішнього аудиту (аудитор) висловить невідповідну думку, якщо бухгалтерські звіти містять неякісну облікову інформацію;

– **служба внутрішнього аудиту (аудитор)** висловить невідповідну думку, якщо системи внутрішнього контролю і бухгалтерського обліку функціонують неефективно та неадекватно встановленій політиці підприємства в процесі формування та надання облікової інформації системі управління діяльністю підприємств;

– служба внутрішнього аудиту надасть неефективні та неадекватні рекомендації щодо вдосконалення системи бухгалтерського обліку та системи внутрішнього контролю;

– **служба внутрішнього аудиту не забезпечить розробку та впровадження в діяльність суб'єктів господарювання ефективною та адекватною комплексною політикою забезпечення якості облікової інформації.**

У свою чергу, ризики управлінського контролю можна визначити (з позиції розгляду цього контролю як генеруючої складової системи менеджменту підприємства) як ризики того, що:

– служба управлінського контролю (контролер) висловить невідповідну думку, якщо управлінські звіти містять неякісну облікову інформацію;

– служба управлінського контролю (контролер) висловить невідповідну думку та надасть неефективні рекомендації, якщо система менеджменту функціонує неефективно та неадекватно встановленій стратегії та політиці підприємства на всіх або окремих рівнях управління (стратегічному, тактичному, оперативному);

– служба управлінського контролю (контролер) надасть неефективні та неадекватні рекомендації щодо вдоско-

налення управлінського обліку, бізнес-процесів, зростання персоналу, взаємовідносин з контрагентами;

– служба управлінського контролю (контролер) не забезпечить розробку та впровадження в діяльність суб'єктів господарювання ефективною та адекватною комплексною політикою забезпечення якості менеджменту компанії.

Поряд з цим специфіка управлінського контролю та внутрішнього аудиту ставить в актуальну площину необхідність уточнення та поглиблення складових аудиторського ризику з огляду на означену мету управлінського контролю та внутрішнього аудиту.

У цьому контексті найбільш всеохоплюючим та масштабним є дослідження особливостей внутрішнього аудиту, що проведене О.А. Петрик, в якому автором розроблено методіку визначення ризику внутрішнього аудиту шляхом окремої оцінки таких складових ризику внутрішнього аудиту: бізнес-ризик підприємства, ризик проведення внутрішнього аудиту та ризик його частоти [6, с. 18–21]. Сутність запропонованих О.А. Петрик складових ризику внутрішнього аудиту полягає у такому. Бізнес-ризик аналогічний власному ризику при зовнішньому аудиті, проте внутрішній аудитор повинен їх не тільки оцінити, а й розробити рекомендації щодо їх зниження та управління ними. Ризик, пов'язаний із здійсненням внутрішнього аудиту, поділено на дві складові: ризик контролю (аналогічний зовнішньому аудиті) та ризик роботи внутрішнього аудитора (пов'язаний з ймовірністю невиявлення суттєвих помилок у фінансових та нефінансових звітах, неадекватністю оцінки ситуації чи об'єкта перевірки, розробки неправильних пропозицій, нанесення збитків підприємству своїми діями чи бездіяльністю). Ризик частоти внутрішнього аудиту – це ризик недодержання періодичності здійснення перевірок певних об'єктів.

Безперечними перевагами викладених складових ризику внутрішнього аудиту є, по-перше, врахування специфіки внутрішнього аудиту та, по-друге, уточнення та поглиблення складових аудиторського ризику з огляду на означену мету внутрішнього аудиту.

Спираючись на запропоновані О.А. Петрик складові ризику внутрішнього аудиту, сформулюємо особливості оцінки ризиків управлінського контролю та внутрішнього аудиту за означеними складовими та напрями розробки аудиторських процедур, спрямованих на забезпечення зменшення таких ризиків до допустимо низького рівня. З огляду на організацію діяльності внутрішнього аудиту як домінанти при формуванні облікової інформації, врахування бізнес-ризиків має передбачати вивчення ризику викривлення облікової інформації за встановленим видом (або групою) її формування, окремо або разом із викривленням інших видів (або груп) облікової інформації, якщо припустити відсутність відповідних заходів внутрішнього контролю щодо її руху.

Під час оцінювання бізнес-ризиків управлінського контролю необхідно використовувати власне професійне судження контролера для оцінки впливу та значення численних факторів, що впливають на процес формування управлінської інформації та прийняття управлінських рішень. Серед цих факторів суттєве місце посідають охарактеризовані раніше концептуальні основи розвитку внутрішнього аудиту в системі управлінського контролю за напрямками [18; 19].

Як ризик контролю, при окресленні напрямів діяльності та визначенні конкретних процедур внутрішнього аудиту, доцільним є розгляд ризику того, що викривлення окремих видів (або груп) облікової інформації, які могли б виникнути і які могли б бути суттєвими, окремо або разом із викривленням облікової інформації, що рухається за іншими видами (або групами), не можна буде своєчасно запобігти (або виявити та виправити її) за допомогою систем бухгалтерського обліку та внутрішнього контролю.

Оцінка ризику контролю повинна передбачати оцінювання ефективності систем бухгалтерського обліку, внутрішнього контролю підприємства та менеджменту з огляду на забезпечення ними дійових механізмів формування якісної облікової інформації в контексті запобігання суттєвим викривленням і виявленню та виправленню їх, дійових управлінських рі-

шень. У випадку виявлення неефективності функціонування систем внутрішнього контролю й бухгалтерського обліку та встановлення їх неадекватності запровадженій політиці підприємства в процесі формування та надання облікової інформації системі управління, ризик контролю необхідно оцінювати на високому рівні.

Крім того, високий рівень ризику контролю треба визнавати, якщо, власне, не є дієвою оцінка ефективності систем бухгалтерського обліку та внутрішнього контролю. В такому разі як першочергове завдання внутрішнього аудиту на підприємстві слід вважати побудову концепції проведення дійової оцінки ефективності систем бухгалтерського обліку та внутрішнього контролю шляхом розробки відповідних рекомендацій, внутрішніх нормативних документів, що окреслюють процедури проведення такої оцінки та її впровадження в практичну діяльність суб'єкта господарювання. Слід враховувати той факт, що певний ризик контролю буде існувати завжди внаслідок властивих обмежень усіх без винятку систем менеджменту, систем бухгалтерського обліку та систем внутрішнього контролю.

У процесі організації управлінського контролю, під ризиком невиявлення пропонуємо розглядати ризик того, що застосовані контрольні процедури по суті не виявлять викривлення окремого виду облікової інформації (або групи облікової інформації), які можуть бути суттєвими, окремо або разом з викривленням інших видів облікової інформації (або груп облікової інформації) та відповідних управлінських рішень.

Таким чином, рівень ризику невиявлення знаходиться в прямій залежності від контрольних процедур, що застосовуються для вирішення завдань, поставлених перед управлінським контролем внутрішнім аудитом відповідно до мети досягнення певного рівня забезпечення системи управління якісною обліковою інформацією для прийняття рішень.

При цьому необхідно брати до уваги неможливість повного нівелювання ризику невиявлення навіть при впровадженні контрольних та аудиторських процедур, спрямо-

ваних на суцільну перевірку всіх видів облікової інформації за всіма стадіями її формування, бізнес-процесів, працівників та контрагентів, що зумовлено тим фактом, що докази управлінського контролю та аудиторські докази мають переконливий, а не остаточний характер. Окреслена властивість ризику невиявлення не відкидає доцільність впровадження таких контрольних та аудиторських процедур, оскільки розширення видів облікової інформації та управлінських рішень, якість яких перевіряється внутрішнім аудитом та управлінським контролем, сприяє зниженню рівня цього ризику та його загального зменшення до допустимого рівня.

У прийнятому в теорії і практиці аудиту розумінні при оцінці ризиків аудиторю під час розробки аудиторського підходу необхідно брати до уваги попередню оцінку ризику контролю (в поєднанні з оцінкою властивого ризику), щоб визначити відповідний ризик невиявлення, який може бути прийнятий для тверджень у фінансових звітах, та щоб визначити характер, час і обсяг процедур по суті.

Розробляючи контрольний підхід в аспекті управлінського контролю, вважаємо, що контролер повинен брати до уваги попередню оцінку ризику контролю (в поєднанні з оцінкою властивого ризику), щоб визначити відповідний ризик невиявлення, який може

бути прийнятий для тверджень у бухгалтерських звітах, для показників дієвості та ефективності функціонування системи управління діяльністю підприємств, для рекомендацій щодо вдосконалення системи бухгалтерського обліку та системи внутрішнього контролю, для показників, що визначають рівень якості облікової інформації та щоб визначити характер, час і обсяг процедур по суті.

Для підвищення ефективності управлінського контролю та внутрішнього аудиту пропонуємо будувати на підприємствах механізм ідентифікації відповідних ризиків.

Загальною метою функціонування такого механізму є забезпечення можливості контролювати зони компонентів ризиків через встановлення допустимих меж їх рівня та спроможність отримувати інформацію про майбутні рівні таких ризиків внаслідок загального або часткового перегляду стратегії і тактичних цілей та системи менеджменту компанії для управлінських ризиків та концептуальних засад, які визначають формування облікової інформації, критеріїв її якості, змін детермінант, що впливають на внутрішній аудит.

Створення такого механізму необхідно здійснювати за такою схемою (рис. 2).

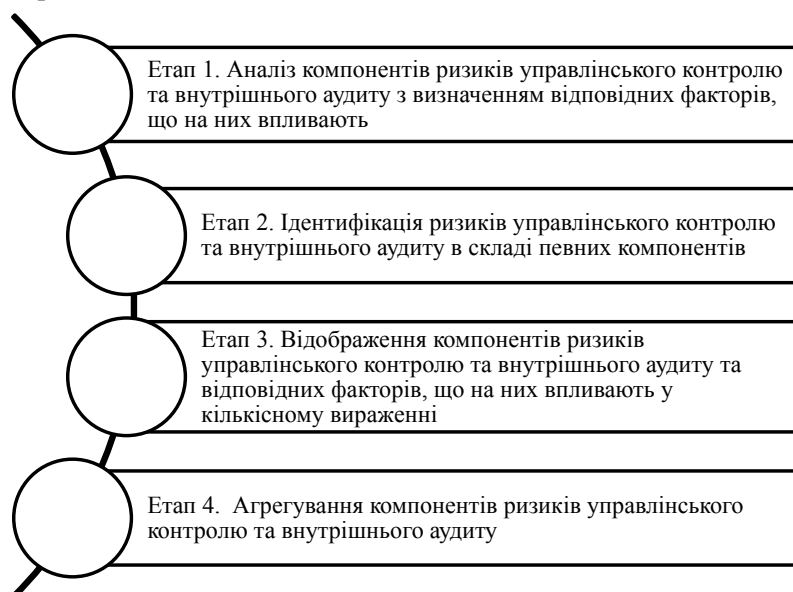


Рис. 2. Механізм ідентифікації ризиків управлінського контролю та внутрішнього аудиту



Функціонування механізму ідентифікації ризиків управлінського контролю та внутрішнього аудиту має бути спрямоване на досягнення можливості планування таких ризиків та забезпечувати розвиток і впровадження інструментів, орієнтованих на ризики. Крім того, необхідно розробляти та реалізовувати заходи зі зниження рівня компонентів ризиків управлінського контролю та внутрішнього аудиту через підвищення ефективності систем управлінського контролю, бухгалтерського обліку та внутрішнього контролю.

Спостереження за компонентами ризиків управлінського контролю та внутрішнього аудиту дозволяє контролювати якість облікової інформації та рекомендацій, що надаються менеджменту, та забезпечує досягнення зниження до допустимого рівня загального значення таких ризиків.

З метою досягнення окреслених цілей необхідно на постійній основі здійснювати моніторинг заходів щодо зниження рівня кожної зі складових ризиків

управлінського контролю та внутрішнього аудиту, відслідковувати характер розвитку цих ризиків у часі, за окремими складовими, за видами управлінських рішень та облікової інформації, та оцінювати досягнутий рівень прогресу в управлінні такими ризиками внаслідок здійснення запланованих заходів.

Викладені перспективи ідентифікації ризиків управлінського контролю та внутрішнього аудиту враховують вимоги вітчизняного законодавства та Міжнародних стандартів аудиту та спрямовані на підвищення ефективності менеджменту та бухгалтерського обліку в площині інформатизації системи управління підприємствами. Ідентифікація, оцінка та моніторинг таких ризиків будуть сприяти підвищенню загального рівня ефективності та адекватності облікової інформації та управлінських рішень у сучасних умовах економічної та соціальної нестабільності та невизначеності бізнес-середовища компаній.

### Список використаних джерел

1. Міжнародні стандарти аудиту, надання впевненості та етики / пер. с англ. мови О.В. Селезньов, О.Л. Ольховікова, О.В. Гик [та ін.]. – К.: ТОВ «ІАМЦ АУ «СТАТУС», 2006. – 1152 с.
2. Економічна енциклопедія: у 3 т. Т.1 / редкол.: С.В. Мочерний (відп. ред.) [та ін.]. – К., 2000. – 864 с.
3. Петрик О.А. Аудит у зарубіжних країнах: навч.-метод. посіб. для сам. вивч. дисц. / О.А. Петрик, М.Т. Фенченко; за заг. ред. О.А. Петрик. – К.: КНЕУ, 2005. – 168 с.
4. Додж Р. Краткое руководство по стандартам и нормам аудита: пер. с англ. / Р. Додж – М.: Финансы и статистика, ЮНИТИ, 1992. – 240 с.
5. Рудницький В.С. Методологія і організація аудиту / В.С. Рудницький. – Тернопіль: «Економічна думка», 1998. – 192 с.
6. Петрик О.А. Стан та перспективи розвитку аудиту в Україні: методологічні та організаційні аспекти: автореф. дис. ... д-ра екон. наук: спец. 08.06.04 – «Бухгалтерський облік, аналіз та аудит» / О.А. Петрик. – К.: 2004. – 34 с.
7. Закон України «Про аудиторську діяльність» [Електронний ресурс] / Верховна рада України. – Київ: ВРУ, 2015. – Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua/go/3125-12>
8. Epstein M.J. Using management control and performance measurement to solve global societal challenges: Research progress and opportunities / M.J. Epstein // Performance Measurement and Management Control: Behavioural Implications and Human Actions (Studies in Managerial and Financial Accounting), Emerald Group Publishing Limited. – 2014. – Vol. 28. – P. 3–21.
9. Jayanthi K. Audit Committee Quality and Internal Control: An Empirical Analysis / K. Jayanthi // The Accounting Review. – 2005. – Vol. 80. – №. 2. – P. 649–675.
10. Merchant K.A. Management control systems: performance measurement, evaluation and incentives / K.A. Merchant, W.A. Vander Stede. – Pearson Education, 2007. – 368 p.

11. Biao X. Earnings management and corporate governance: the role of the board and the audit committee / Xie Biao, Wallace N. Davidson, Peter J. DaDalt // *Journal of corporate finance*. – 2003. – P. 295-316.
12. Caramanis C. Audit effort and earnings management / C. Caramanis, C. Lennox // *Journal of accounting and economics*. – 2008. – P. 116–138.
13. Vinnari E. The uncertainties of risk management: A field study on risk management internal audit practices in a Finnish municipality / E. Vinnari, P. Skærbæk // *Accounting, Auditing & Accountability Journal*. – 2014. – P. 489–526.
14. McNair C.J. **Proper compromises: The management control dilemma in public accounting and its impact on auditor behaviour** / C.J. McNair // *Accounting, Organizations and Society*. – 1991. – № 16 (7). – P. 635–653.
15. Davia Howard R. *Accountant's Guide to Fraud Detection and Control* / R. Davia Howard // John Wiley & Sons, inc. – New York, 2000. – 368 p.
16. Гуцайлюк З.В. Економічний контроль і контрольна функція бухгалтерського обліку [Електронний ресурс] / З.В. Гуцайлюк // *Lviv Polytechnic National University Institutional Repository*, 2011. – Режим доступу: <http://ena.lp.edu.ua:8080/bitstream/ntb/16495/1/273-Gucajljuk-465-466.pdf>
17. Jeffrey R. Auditors' Consideration of Corporate Governance and Management Control Philosophy in Preplanning and Planning Judgments / R.J. Cohen and Dennis M. Hanno // *AUDITING: A Journal of Practice & Theory*. – 2000. – Vol. 19, September. – №. 2. – P. 133–146.
18. Кузнецова С. Концепція облікової інформації для управління / С. Кузнецова // *Економіка і регіон. Науковий вісник Полтавського національного технічного університету імені Юрія Кондратюка*. – 2007. – № 4 (15). – С. 184–187.
19. Кузнецова С.А. Організація внутрішнього аудиту в системі управлінського контролю компанії / С.А. Кузнецова, А.А. Кузнецов // *Бухгалтерський облік і аудит*. – 2015. – № 5. – С. 19–26.

### References

1. IAASB (2006). Kyiv, IAMTs AU «STATU», 1152p. The Verkhovna Rada of Ukraine (2015). The Law of Ukraine „About accounting and financial reporting in Ukraine”, available at: <http://www.zakon.rada.gov.ua/go/996-14> (Accessed 28 February 2015).
2. Mocherniy, S.V. and at. (2000). *Economic encyclopedia*. Kyiv, vol. 1, 864 p.
3. Petryk, O.A., Fenchenko, M.T. (2005). *Auditing in foreign countries*. Kyiv, KNEU, 168 p.
4. Dodj, R. (1992), *Short guide to auditing standards and norms*. Moscow, Finance and Statistic, 240 p.
5. Rudnyts'kyj, V. (1998). *Methodology and organization of audit*. Ternopil', Ekonomichna dumka, 192 p.
6. Petryk, O.A. (2004). *Stan ta perspektyvy rozvytku audytu v Ukraini: metodolohichni ta orhanizatsijni aspekty*. Avtoref. dys. dokt. ekon. nauk [Condition and perspective of development of audit in Ukraine: methodological and organizational aspects]. Kyiv, 34 p.
7. The Verkhovna Rada of Ukraine (2015), **The Law of Ukraine „About auditor's activity”**, available at: <http://www.zakon.rada.gov.ua/go/3125-12> (Accessed 28 February 2015).
8. Epstein, Marc J. (2014). Using management control and performance measurement to solve global societal challenges: Research progress and opportunities. *Performance Measurement and Management Control: Behavioral Implications and Human Actions, Studies in Managerial and Financial Accounting, Volume 28*, pp. 3-21.
9. Jayanthi, K. (2005). Audit Committee Quality and Internal Control: An Empirical Analysis. *The Accounting Review*: April 2005, vol. 80, no. 2, pp. 649-675.
10. Merchant, K.A., Wim A. Van der Stede. *Management control systems: performance measurement, evaluation and incentives*. Pearson Education, 2007.

11. Biao, X., Wallace, N., Davidson, Peter J. D. (2003). Earnings management and corporate governance: the role of the board and the audit committee. *Journal of corporate finance*, no. 9.3, pp. 295-316.
12. Caramanis, C., Lennox C. (2008). Audit effort and earnings management. *Journal of accounting and economics*, no. 45.1, pp.116-138.
13. Vinnari, E., Skærbæk, P. (2014). The uncertainties of risk management: A field study on risk management internal audit practices in a Finnish municipality. *Accounting, Auditing & Accountability Journal*, no. 27.3, pp. 489-526.
14. McNair, C.J. (1991). Proper compromises: The management control dilemma in public accounting and its impact on auditor behavior. *Accounting, Organizations and Society*, no. 16.7, pp. 635-653.
15. Davia, H.R. (2000). *Accountant's Guide to Fraud Detection and Control*, New York, John Wiley & Sons, inc., 368 p.
16. Hutsajliuk, Z.V. Economic control and control function of accounting. Lviv Polytechnic National University Institutional Repository, 2011. Available at: <http://ena.lp.edu.ua:8080/bitstream/ntb/16495/1/273-Gucajljuk-465-466.pdf>.
17. Jeffrey, R., Hanno C. (2000). Auditors' Consideration of Corporate Governance and Management Control Philosophy in Preplanning and Planning Judgments, *AUDITING: A Journal of Practice & Theory*, Vol. 19, September, no. 2, pp. 133-146.
18. Kuznetsova, S. (2007). Conception of accounting information for management. *Ekonomika i rehion. Naukovyj visnyk Poltav'skoho natsional'noho tekhnichnoho universytetu imeni Yurii Kondratiuka*, no. 4 (15), pp. 184-187.
19. Kuznetsova, S., Kuznetsov, A. (2015). Organization of internal audit in management control system of company. *Accounting and Audit*, no. 5, pp. 9-26.

Обоснована целесообразность идентификации рисков управленческого контроля на предприятиях. Предложены определения риска управленческого контроля. Сформулированы составляющие риска управленческого контроля и внутреннего аудита. Разработан механизм идентификации рисков управленческого контроля и внутреннего аудита для компаний.

**Ключевые слова:** *риск управленческого контроля, аудиторский риск, управленческий контроль, внутренний аудит, риск.*

The feasibility of management control risk identification is grounded for companies. The definition risk management controls is proposed. The components of management control risks and internal audit are stated. The mechanism for identifying of management control risks and internal audit risks is designed for companies.

**Key words:** *management control risk, audit risk, management control, internal audit, risk.*

*Одержано 4.09.2015.*